

Aan Ministerie van Financien

Amersfoort, 28 juni 2024

Betreft : consultatie Wet toezichtondersteunende rapportage AFM
Contact : Mr. L.C.C. de Bruijn
Email : L.de.bruijn@adfiz.nl

Geachte dames en heren,

Graag reageren wij op het wetsvoorstel Wet toezichtondersteunende rapportage AFM. In het voorstel staat de verplichting voor ondertoezichtgestelden financiële ondernemingen om periodiek via een uniform format gepseudonimiseerde klantdata en gegevens over product en dienstverlening aan te leveren aan de AFM. De generieke data zouden voor de AFM een aanvullende mogelijkheid zijn om risico's op normoverschrijdend gedrag tijdig in kaart te brengen.

Wij steunen het streven van de AFM naar effectief en efficiënt risicogestuurd toezicht, maar zien geen noodzaak voor een nieuw instrument voor de AFM vanwege de instrumenten die de AFM al heeft en op afzienbare termijn krijgt vanuit Europa. Wij vragen ons ook af of de verwachte baten van data gedreven toezicht in balans zijn met de impact van dit voorstel voor de sector. Wij maken ons grote zorgen over de vergaande impact van dit voorstel in het algemeen, en voor onze sector van (kleine) niet digitale financiële dienstverleners in het bijzonder.

Wij vragen in het voorstel:

- een harde uitzondering te maken voor data uitvraag bij (kleine) niet digitale financiële dienstverleners/advieskantoren.
- eerst een impactassessment te maken van de consequenties van dit voorstel voor diverse sectoren en met name de financiële dienstverleners en een beoordeling door de ATR van het voorstel.

Hieronder zullen we de bijzondere aandacht die we nodig achten voor de disproportionele impact op de kleine financiële dienstverleners/advieskantoren verder toelichten.

Financieel dienstverleners/advieskantoren kennen primair een persoonlijke en menselijke dienstverlening en niet primair digitaal geautomatiseerde dienstverlening. Dat betekent onder meer dat:

- De uitvoeringslast is disproportioneel voor (MKB-)advieskantoren en onevenredig in vergelijking met grote spelers met geautomatiseerde digitale dienstverlening.
- Een nieuw instrument is niet nodig gezien de instrumenten die er al zijn en nog komen vanuit Europa om bijtijds risico's in beeld te brengen. Deze aparte Nederlandse regels vormen een nationale kop en zijn onwenselijk. Bovendien worden er disproportioneel zware sancties verbonden aan het niet goed meewerken aan preventieve rapportages.

Wij lichten dit hieronder verder toe.

Uitvoeringslast is disproportioneel voor (MKB)-advieskantoren vanwege afgedwongen aanpassing administratie en vastlegging.

Het uitgangspunt van het voorstel dat de gegevens beschikbaar zijn klopt niet.

Waar dat voor sommige marktspelers mag gelden, geldt dat zeker niet voor kleine niet digitale financiële dienstverleners. De uitvoeringslasten voor kleine niet digitale financiële dienstverleners zullen buitenproportioneel zijn, omdat het voorstel vereist dat zij hun administratie en vastlegging aanpassen op de gedetailleerde data uitvraag van de AFM. Dit leidt tot een forse inbreuk op hun ondernemersvrijheid. Aanpassen van administratie is nodig:

- De informatie die wordt opgevraagd heeft 'een hoog detailniveau' en dat is anders dan de nu gebruikelijke rapportages.
- De informatie moet op een voorgescreven wijze worden aangeleverd. Om dat te kunnen doen moeten kleine niet digitale financiële dienstverleners hun vastlegging vanaf het moment van inwerkingtreding van de wet anders gaan inrichten en zorgen dat "gegevens in het vervolg zodanig zijn verwerkt dat zij geschikt zijn voor aanlevering aan de AFM".

Het voorstel gaat nog verder door te vereisen dat de informatie in 'uniforme' formats wordt aangeleverd.

De uitvoeringslast voor (kleine) advieskantoren is onevenredig zwaar in vergelijking met andere spelers.

Kleine financiële dienstverlening zullen in verhouding een veel grotere inspanning moeten leveren om te voldoen aan de eisen vanuit data gedreven toezicht:

- Digitale dienstverleners (zoals aanbieders van geautomatiseerde digitale dienstverlening) zijn vanuit hun businessmodel ingericht op digitale data. Aanbieders van geautomatiseerd digitale dienstverlening moeten immers hun data nu al zo inrichten zodat de AFM het digitale afsluitproces kan beoordelen. Dat is anders bij dienstverleners waar 1-op-1 fysiek of menselijk contact primair onderdeel is van de dienstverlening.

Dit voorstel leidt tot ongelijke behandeling van digitale spelers ten opzichte van niet-digitale spelers. Bovendien verhoudt de brede marktuitvraag zich niet met risico gestuurd toezicht. De risico's verschillen immers tussen de spelers in de markt. Bij volledig geautomatiseerde systemen zonder menselijk tussenkomst kan een fout in de programmatuur leiden tot schade bij grote groepen. Dit risico staat niet in verhouding tot het risico bij een situatie van 1 op 1 persoonlijk advies. Het voorstel maakt hier geen enkel onderscheid.

Wij stellen de volgende vragen:

- Waarom wordt er geen uitvoeringstoets gedaan om te beoordelen of de wettelijke verplichting in redelijkheid uitvoerbaar is voor financiële dienstverleners en of de baten in de vorm van meer informatie voor toezicht in verhouding zijn met de lasten voor de sector? Een dergelijke toets is nodig op niveau van de wet en niet (alleen) de AmvB.
- Is er advies ingewonnen bij het Adviescollege Toezicht regeldruk (ATR) en wat is hun visie op de impact per sector?
- Hoe valt een dergelijk impactvolle algemene rapportageverplichting te rijmen met de uitgangspunten in het hoofdlijnen akkoord om MKB ondernemingen te ontzien?

Een nieuwe instrument is niet nodig

De AFM heeft meerdere instrumenten waar ze meer dan nu gebruik van kan maken én de AFM krijgt er op afzienbare termijn de nodige instrumenten bij van Europa onder andere via de overkoepelende

richtlijn RIS.

- De AFM geeft aan te weinig instrumenten te hebben om risico's op te sporen, maar de AFM heeft meerdere nieuwe instrumenten gekregen, zoals de regels inzake productoversight and governance (POG).
- De Europese Commissie is bezig met een bevoegdheid voor toezichthouders om informatie te verzamelen in het kader van de benchmarks voor de value for money bepaling vanuit de komende richtlijn RIS. Zo is er de "strategy on supervisory data in de EU financial services" om deze bevoegdheden in te richten.¹

De AFM krijgt dus extra bevoegdheden om informatie op te halen uit de markt vanuit Europa. Het is dubbelop en extra belastend om vooruitlopend daarop ook nationaal extra verplichtingen te creëren voor data uitvraag. De nationale data uitvraag is mogelijk zelfs strijdig of kan onwenselijk samen lopen met de komende Europese data uitvraag.

Wij stellen voor om te wachten op de Europese uitvraag én gebruik te maken van de instrumenten die de AFM nu al heeft zoals de bevoegdheden vanuit de POG die in het kader van de RIS nog verder worden uitgebreid.

Sancties bij niet nakoming van de informatieplicht zijn niet proportioneel.

Er komen sancties voor niet naleving van de verplichting om informatie voor datagedreven toezicht aan te leveren, waarvoor vanuit risico gestuurd toezicht geen aanleiding is.

- Bij data gedreven toezicht zijn er geen signalen van overtreding en doet de onderneming gewoon haar werk. Toch kan de onderneming met de zware sancties te maken krijgen omdat informatie niet wordt geleverd of niet op de juiste wijze. Deze sancties zijn dan ook niet proportioneel voor het doel van dataverzamelen. Alleen de dreiging van sancties zal al disproportioneel ingrijpen in de bedrijfsvoering van de kleine onderneming.
- Een grote speler met ICT en compliance specialisten zal beter in staat tegenwicht te bieden tegen niet proportionele eisen van de AFM dan een kleine MKB speler.
- Waarborgen voor een proportionele toepassing van datagedreven toezicht jegens de ondertoezichtgestelden ontbreken in het voorstel.

Mocht u vragen hebben dan ben ik graag bereid om die te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Mr. L.C.C. de Bruijn
Senior Adviseur Public Affairs en Beleid

---

¹ [Strategy on supervisory data in EU financial services - European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/finance/strategy-supervisory-data-eu-financial-services_en)